

(i) Printed Pages : 4

26/05/25(ε)
Roll No.

(ii) Questions : 9 Sub. Code :

4	5	4	6	2
---	---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	2	6
---	---	---	---

M.Ed. (Gen.) 4th Semester
(2055)

EDUCATIONAL TECHNOLOGY AND ICT-IV (In all Mediums)

Paper : I : C17-EDT-IV

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 60

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, selecting **ONE** question from each Unit. Unit-V is compulsory. All questions carry equal marks.

UNIT-I

1. Analyze the concept and scope of educational technology.
2. Outline the different types of educational technology.

UNIT-II

3. Analyze the phases of teaching and the tasks performed by teachers.
4. Describe the process and strategies involved in the concept attainment model.

UNIT-III

5. Explain the concept and principles of programmed instruction.
6. Discuss the various media technologies used in distance learning.

UNIT-IV

- Discuss the role of ICT in modern education.
- Enumerate the benefits and challenges of implementing computer assisted instruction.

UNIT-V

- Write in short on the following :

- CIET.
- Process of micro teaching.
- EDUSAT.
- Process of communication.

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का चयन करते हुए कुल पाँच प्रश्न हल करें। यूनिट-V अनिवार्य है। सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

यूनिट-I

- शैक्षिक प्रौद्योगिकी की अवधारणा और दायरे का विश्लेषण करें।
- शैक्षिक प्रौद्योगिकी के विभिन्न प्रकारों की रूपरेखा बनाएँ।

यूनिट-II

- शिक्षण के चरणों और शिक्षकों द्वारा किए गए जाने वाले कार्यों का विश्लेषण करें।
- अवधारणा प्राप्ति मॉडल में शामिल प्रक्रिया और रणनीतियों का वर्णन करें।

यूनिट-III

- क्रमादेशित निर्देश की अवधारणा और सिद्धांतों की व्याख्या करें।
- दूरस्थ शिक्षा में उपयोग की जाने वाली विभिन्न मीडिया प्रौद्योगिकियों पर चर्चा करें।

यूनिट-IV

- आधुनिक शिक्षा में ICT की भूमिका पर चर्चा करें।
- कम्प्यूटर सहायता प्राप्त अनुदेशन के क्रियान्वयन के लाभों और चुनौतियों का वर्णन करें।

यूनिट-V

- निम्नलिखित पर संक्षेप में लिखें :
 - CIET.
 - सूक्ष्म शिक्षण की प्रक्रिया।
 - EDUSAT.
 - संचार की प्रक्रिया।

(पंजाबी अनुवाद)

नोट :- ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣ ਕੇ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਯੂਨਿਟ-V ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ-I

- ਵਿਦਿਅਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
- ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਬਣਾਓ।

ਯੂਨਿਟ-II

- ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
- ਸੰਕਲਪ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—III

5. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਦੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੀਡੀਆ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—IV

7. ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ICT ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਵਰਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—V

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :
 - (1) CIET
 - (2) ਸੂਖਮ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
 - (3) EDUSAT
 - (4) ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।